

అనుభవం అవధి...

గ్రామీణ రోమీనుల చోట్ల

హాస్పిటల్ డ్యూటీ పూర్తయేసరికి పది గంటలు దాటింది.

కుటుంబం విడిచిన పాములా వెన్నెల నిండి, మెలికలు తిరిగిన రోడ్డుమీద కాటు డ్రైవ్ చేస్తూ పోతుంటే ఏవేవో ఆలోచనలు మెదడులోనికి వస్తున్నాయి. వృత్తిలో తృప్తి ఉంది. సేవలోనే శాంతి, ఆత్మానందం ఉన్నాయి. కాని ఒక్కొక్కప్పుడు విసుగు కలుగుతుంది. తన సుఖం కన్నా, తన దగ్గరకు వచ్చిన వారి సుఖం ఆరోగ్యం చూడాలి.

తనకు తీరికెక్కడ?

తెరటాలు తగ్గదెప్పుడు - సముద్ర విహారానికి...

పోర్టికోలో కాలాపి, ఇంట్లోకి వెళ్లి బట్టలు మార్చుకున్నాడు. అతని అవసరాలు తీర్చడంలో మునిగిపోయింది జానకి. మౌనంగా భోజనం ముగించి మేడమీద వరండాలో వాలుకుర్చీలో మేనువల్పాడు కేఖర్, ఈ దినం తన దగ్గరకు వచ్చిన కేసుగురించి పునరావృత్తి చేసుకుంటూ.

ప్రసవవేదన అనుభవిస్తూ, మెలికలు

తిరిగిపోతూ చావుబ్రతుకుల్లో ఊగినలాడే సమయంలో తీసుకువచ్చా రామెను. చూడడంతోనే ప్రమాద పరిస్థితిని గుర్తించి సైఫల్ వార్డులో జాయిన్ చేసుకొన్నాడు. బలహీనతవల్లా, రక్తం తక్కువవడంవల్లా ప్రసవం కష్టమయింది. చివరిదశలో వచ్చినా ప్రమాదం లేకుండా తప్పింది. తల్లి బిడ్డ జీవంగా ఉన్నారు. అదే తృప్తి తనకి. తన భార్య ప్రసవం నాటి పరిస్థితి అంతే. కానీ, తల్లిని పిల్లని ఒక్కరినే బ్రతికించుకోవాలి. అందుకే డాక్టరు రాజు సాయంతో జానకిని బ్రతికించుకున్నాడు. నిర్ణయం వక్కలేదు. తన అనురాగానికి, ప్రేమకే ప్రతిరూపైన జానకి లేదే తను బ్రతికలేడు. కాని, మళ్ళీ సంతానవతి అయితే మాత్రం దక్కదామె. డాక్టరుగా తనకి తెలుసు. మూర్ఖంగా భవిష్యత్తుకి ఊహలు విధవలేదు.

పర్యవసానం?

రాజు డాక్టర్ ద్వారా ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాడు, తను. ఈ రహస్యం తమ మధ్యనే వుండిపోయింది. పిల్లలు



లేకపోయినా, విచారం బయటకు రానీయదు తాను. జానకికీ విషయం తెలియివ్వకుండా మెలకువగా కాలాన్ని గడుపుకొస్తున్నాడు. తన విచారాన్ని తెలియనీకుండా తన గుండెలో పిల్లలు కలగలేదనే వేదనను కుక్కుకుంటూ, చునసులోనే బాధపడు తుందామె. ఆమెకు ఎంత సహనం! ఆలోచిస్తున్నప్పుడు జానకి రాక తెలియలేదు. పక్కలు సర్ది, లోపలికి పిలిచిన ఆమెను చూస్తే ఆ అదరణకు అనిర్వచనీయమైన అనుభూతి కలుగుతుంది తనకు.

“ఏమిటండీ, వచ్చిన చగ్గర్లుంచీ ఒకటే ఆ లో చ న లు? కేసేదయినా ప్రమాదస్థితిలో వుండా?” అంది చగ్గరకీ వచ్చి.

“లేదు జానకి.”

“మరి ఏమిటి మానం, వరధ్యానం?”

“నువ్వు వచ్చేవరకు ఏంకోవక అలా వున్నానంటే. ఖండిసావా!”

“లేదండీ. వండ్లో కొంచెం నలతగా వుంది. అంతే.”

“ఇంజక్షన్ యిచ్చేవా?” అన్నాడు తక్కున.

“మీ డాక్టర్లకు రోగి కనిపిస్తే సూది తీస్తారు. నాకేం నద్దు విశ్రాంతి తప్ప” అంది నవ్వుతూ. “అయితే పడుకో. ఉదయం చూస్తాను” అంటూ పక్కపై వాలేడు ఆమె నవ్వులో శ్రుతికలుపుతూ.

2

ఉదయాన్నే కాలకృత్యాలు ముగించి, హాస్పిటల్ కు బయలుదేరాడు శేఖర్. జానకి యింకా లేవలేదు. ఆమె ఒంటి మీద చెయ్యివేసి చూసి, పనిమనిషిని పిలిచి

వప్పుగించి అవసరమయితే హాస్పిటల్ కు ఫోను చెయ్యమన్నాడు. వెళ్లడంతోచే రోగులందరినీ పరామర్శించి, రౌండు పూర్తి చేసుకుని, రాత్రి వచ్చిన స్పెషల్ కేసున్న గదిలోకి వెళ్ళాడు. లేవడానికి శక్తి లేకున్నా, గౌరవంగా చేయి కదిపి ఊరుకుంది. తనని చూడడంతోనే కళ్ళలో నీళ్లు పెట్టుకుంది అమె. ఉయ్యాలలోవున్న బాబును చూశాడు. పుష్టిగా, తెల్లగా వున్న పసివాడు నిబ్బరంగ వడుకున్నాడు. చిరువప్పుతో ముందుకు వ్రాలి ఆ బాబుని చూచి తృప్తిపడ్డాడు. అమె చెయ్యి వట్టుకుని నాడి చూశాడు.

“నన్నెందుకు బ్రతికించారు డాక్టర్?” అమె అందోంది.

“చావటానికి మేమంతా ఎందుకమ్మా- ఏం ఫరవాలేదు-విశ్రాంతి తీసుకో. మళ్ళీ వస్తాను. నీ పేరేమిటి?”

“నిర్మల.”

“బాగుంది” తన రూంలోకి దారి తీశాడు శేఖర్. ఇంతలో తన ఫ్రెండు రాజు వచ్చాడు. కరచాలనం చేసుకుని యిద్దరూ కబుర్లలో పడ్డారు.

“రాత్రి నీ ఫోను వచ్చేసరికి యాక్సి డెంటు కేసు ఒకటి వచ్చింది. దానికి అచెండయి, నీ దగ్గరకు వద్దామనుకున్నా. ఇంతలో తొందరల్లేదు ఉదయం రమ్మని ఫోను చేశావు. ఏమయింది” అడిగాడు శేఖర్ ని.

“ఏం లేదోయ్. డెలివరీ కేసొకటి

ప్రమాదస్థితిలో వచ్చింది. అవసరమైతే నీకు ఫోనుచేసి రప్పించి నీ సహాయంతో ఆపరేషను చేద్దామనుకున్నాను. ఈలోగా ప్రమాదం తేకుండా, ఆపరేషన్ అవసరం లేకుండానే ఒడ్డెక్కింది.” అన్నాడు శేఖర్. అవునన్నట్లు ఫోను మ్రోగింది.

ఫోన్ అందుకున్నాడు శేఖర్. మాట్లాడేడు.

“ఏవిటోయ్, ఫోన్? మా సిస్టర్ నిన్ను వేగం రమ్మంటోందా”

“అవును రాజూ. జానకికి నిన్నటి నుంచి జ్వరం....”

“అరె....అయితే వెంటనే వెళ్ళుమరి”

“వీలుచూసుకుని యింటికి రావోయ్ రాజూ.”

“అలాగే. మా సిస్టర్ ని చూడ్డానికి వస్తాగా” అంటూ వెళ్ళిపోయాడు రాజు. రాజుని సాగనంపి వెనుదిరిగిన శేఖర్ కి “నమస్కామండీ” అన్న మాటలు వినిపించాయి. రాజారావుగారు. “ఓ! మీరా.... మీ అమ్మాయిని బాబుని చూడండి... హాయిగా వున్నారు. మరేం బెంగలేదు. రెండుమూడు రోజుల్లో డిస్చార్జి చేస్తాను. తీసుకెళ్ళవచ్చు” అన్నాడు శేఖర్ తన సీట్లో కూర్చుంటూ.

“అమ్మాయిని యిప్పుడే చూసి వస్తున్నాను డాక్టర్. రాత్రి పరిస్థితి చూస్తే నాకు భయంవేసిందండీ. ఎలాగయినా మీ చేతి చలవవల్ల మా పిల్లకి ప్రమాదం



లేకపోయినా, విచారం బయటకు రానీయదు తాను. జానకికీ విషయం తెలీనివ్వకుండా మెలకువగా కాలాన్ని గడుపుకొస్తున్నాడు. తన విచారాన్ని తెలియనీకుండా తన గుండెల్లో పిల్లలు కలగలేదనే వేదనను కుక్కుకుంటూ, మనసులోనే బాధపడు తుండామె. ఆమెకు ఎంత సహనం! ఆలోచిస్తున్నప్పుడు జానకి రాక తెలియలేదు. పక్కలు సర్ది, లోపలికి పిలిచిన ఆమెను చూస్తే ఆ ఆదరణకు అనిర్వచనీయమైన అనుభూతి కలుగుతుంది తనకు.

“ఏమిటండీ, వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ ఒకపే ఆ లో చ న లు? కేసేదయినా ప్రమాదస్థితిలో వుందా?” అంది దగ్గరకి వచ్చి.

“లేదు జానకి.”

“మరి ఏమిటి మానం, వరధ్యానం?”

“నువ్వు వచ్చేవరకు ఏంతోచక అలా వున్నానంతే. భోంచేసావా!”

“లేదండీ. వంట్లో కొంచెం నలతగా వుంది. అంతే.”

“ఇంజక్షన్ యిచ్చేవా?” అన్నాడు తక్కున.

“మీ డాక్టర్ కు రోగి కనిపిస్తే సూచి తీస్తారు. నాకేం వద్దు విశ్రాంతి తప్ప” అంది నవ్వుతూ. “అయితే పడుకో. ఉదయం చూస్తాను” అంటూ పక్కపై చాలేడు ఆమె నవ్వులో క్రుతికలుపుతూ.

2

ఉదయాన్నే కాలకృత్యాలు ముగించి, హాస్పిటల్ కు బయలుదేరాడు శేఖర్. జానకి యింకా లేవలేదు. ఆమె ఒంటి మీద చెయ్యివేసి చూసి, పనిమనిషిని పిల్చి

వప్పగించి అవసరమయితే హాస్పిటల్ కు ఫోను చెయ్యమన్నాడు. వెళ్లడంతోపాటే రోగులందరినీ పరామర్శించి, రౌండు పూర్తి చేసుకుని, రాత్రి వచ్చిన స్పెషల్ కేసున్న గదిలోకి వెళ్ళాడు. లేవడానికి శక్తి లేకున్నా, గౌరవంగా చేయి కడిపి ఊరుకుంది. తనని చూడడంతోనే కళ్ళలో నీళ్లు పెట్టుకుంది ఆమె. ఉయ్యాలలోవున్న బాబును చూశాడు. పుష్పిగా, తెల్లగా వున్న పసివాడు నిబ్బరంగ వడుకున్నాడు. చిరువప్పుతో ముందుకు వ్రాలి ఆ బాబుని చూచి తృప్తిపడ్డాడు. ఆమె చెయ్యి పట్టుకుని నాడి చూశాడు.

“నన్నెందుకు బ్రతికించారు డాక్టర్?”
ఆమె అంది.

“చావటానికి మేమంతా ఎందుకమ్మా-
ఏం ఫరవాలేదు... విశ్రాంతి తీసుకో. మళ్ళీ వస్తాను. నీ పేరేమిటి?”

“నిర్మల.”

“బాగుంది” తన రూంలోకి దారి తీశాడు శేఖర్. ఇంతలో తన ఫ్రెండు రాజు వచ్చాడు. కరచాలనం చేసుకుని యిద్దరూ కబుర్లలో పడ్డారు.

“రాత్రి నీ ఫోను వచ్చేసరికి యాక్సి డెంటు కేసు ఒకటి వచ్చింది. దానికి అలెండయి, నీ దగ్గరకు వద్దామనుకున్నా. ఇంతలో తొందరల్లేదు ఉదయం రమ్మని ఫోను చేశావు. ఏమయింది” అడిగాడు శేఖర్ ని.

“ఏం లేదోయ్. డెలివరీ కేసొకటి

ప్రమాదస్థితిలో వచ్చింది. అవసరమైతే నీకు ఫోనుచేసి రప్పించి నీ సహాయంతో ఆపరేషను చేద్దామనుకున్నాను. ఈలోగా ప్రమాదం లేకుండా, ఆపరేషన్ అవసరం లేకుండానే ఒడ్డెక్కింది.” అన్నాడు శేఖర్. అవునన్నట్లు ఫోను మ్రోగింది.

ఫోన్ అందుకున్నాడు శేఖర్. మాట్లాడేడు.

“ఏవిటోయ్, ఫోన్ : మా సిస్టర్ నిన్ను వేగం రమ్మంటోందా”

“అవును రాజూ. జానకికి నిన్నటి నుంచి జ్వరం....”

“అరె.... అయితే వెంటనే వెళ్ళమరి”

“పీలుచూసుకుని యింటికి రావోయ్ రాజూ.”

“అలాగే. మా సిస్టర్ ని చూడ్డానికి వస్తాగా” అంటూ వెళ్ళిపోయాడు రాజు. రాజుని సాగనంపి వెనుదిరిగిన శేఖర్ కి “నమస్కామండీ” అన్న మాటలు వినిపించాయి. రాజారావుగారు. “ఓ! మీరా.... మీ అమ్మాయిని బాబుని చూడండి... హాయిగా వున్నారు. మరేం బెంగలేదు. రెండుమూడు రోజుల్లో డిస్చార్జి చేస్తాను. తీసుకెళ్ళవచ్చు” అన్నాడు శేఖర్ తన సీట్లో కూర్చుంటూ.

“అమ్మాయిని యిప్పుడే చూసి వస్తున్నాను డాక్టర్. రాత్రి పరిస్థితి చూస్తే నాకు భయం వేసిందండీ. ఎలాగయినా మీ చేతి చలవవల్ల మా పిల్లకి ప్రమాదం

తప్పింది. చాలా కృతజ్ఞుడిని డాక్టర్ అన్నారు రాజారావుగారు చేతులుజోడిస్తూ.

“నాలో ఏముందండీ — అది నా కర్తవ్యం. అంతే.”

ఓ ఊణం నిశ్చల్లం, వారి మధ్య.

“డాక్టర్—మీతో ఓ విషయం మాట్లాడాలి.”

“అలాగే మాట్లాడదాం. వుంటారు కదా?” అని పేపెంట్లను చూడడానికి ఉపక్రమించాడు శేఖర్. పేరు పేరునా పలకరిస్తూ వారితో మాట్లాడుతూవుంటే అనురాగంతో, కృతజ్ఞతతో వారి మనసు నిండిపోతోంది — రోగులకు అనురాగమే అవది అన్నట్టు. “ఏల్లా పాపల్తో పది కాలాలపాటు సుఖంగా వుండాలి బాబూ మీలాంటి పెద్దోళ్లు” అంటోంది ఒక ముసిలావిడ.

అవిడ మాటలు వినిపించి, శేఖర్ భారంగా నిట్టూర్చి అక్కడ నుండి కదిలాడు.

3

అత్రుతగా యిల్లు చేరిన శేఖర్ జానకికి దగ్గరగా కూర్చొని చేయి వేసి చూసాడు. జ్వరం హెచ్చుగా వుంది. అత్యైరాలోంచి మాత్ర తెచ్చి ఆమెను లేపాడు.

“జానకి!”

బరువుగావున్న కళ్ళను ఎత్తలేక పోతోంది జానకి. ‘ఆ....’ అంటూ శేఖర్ చేతి ఊతతో కూర్చుంది. “మాత్ర వేసుకో!”

“అహారం ఏం తీసుకున్నావు?”

“ఏం లేదండీ.... కాఫీ త్రాగాను. మీరు భోజనం చేయండి.”

అయా పార్వతమ్మ వడ్డించగా భోజనం ముగించాడు శేఖర్. ఆ యింట్లో వంట మొదలు అన్ని పనులు చేసేది అవిడే. ఇద్దరికీ ఆమె మీద బాగా నమ్మకం.

అన్నం తింటూవుంటే పార్వతమ్మ చెప్పింది—జానకి నిన్న సాయంత్రం పేరంటానికి వెళ్ళి వెంటనే వచ్చేసిందిట. అప్పట్నుంచీ ఏడుస్తూ సాయంత్రం అంతా చాలా సేపు గడిపిందట... ‘జానకికి మనసుకేం కష్టం కలిగిందో,’ అనుకున్నాడు శేఖర్.

భోజనం ముగించి జానకి దగ్గరకు వెళ్ళి కూర్చున్నాడు. అలాగే పడుకుంటామె. ‘సాయంత్రం అడగొచ్చులే’ అనుకున్నాడు.

బదు గంటలయినా లేవలేదామె. “హాస్పిటల్ కు ఒకసారి వెళ్ళాస్తే చాలు” అనుకుని బయల్దేరుతూ, తానొచ్చేవరకూ వుండమని పార్వతమ్మతో చెప్పి బయలుదేరాడు శేఖర్.

జానకికి జ్వరం తగ్గలేదు. రెండు మూడు రోజులయినా ఆ విషయం అడగలేకపోయాడు.

4

ఆరోజు హాస్పిటల్ కి వెళ్ళేసరికి రాజారావుగారు కూర్చున్నారు దిగులుగా!

“ఏమండీ రాజారావుగారూ_రేపు మీ పిల్లను, బాబును తీసుకెళ్ళొచ్చు....మరేం బెంగలేదు” అన్నాడు శేఖర్.

రాజారావుగారు దైన్యంతో చూస్తూ అన్నారు: “అక్కడే వుంది డాక్టర్_చిక్కు”.

“చిక్కేమిటండీ” ఆ శ్పర్యంగా అడిగాడు శేఖర్.

“డాక్టర్_మీరు చెప్పండి_తల్లి లేని నా నిర్మలను ప్రాణానికి ప్రాణంగా కళ్ళలో వత్తులు పెట్టుకుని పెంచాను. చదువుకని కాలేజీలో పెడితే ఇలాంటి అప్రతిష్ట పని చేసింది. కాలాతీతమయే వరకు నాకేం తెలియలేదు డాక్టర్.... అబార్షన్ చేయిస్తే ప్రాణానికి ముప్పు వస్తుందన్నారు మీబోటివాళ్ళు. ఇంత వరకు మా వల్లెటూరు వెళ్ళకుండా ఇక్కడే మకాంపెట్టి గడుపుకొచ్చాను. ఇప్పుడు పసిపిల్లడితో మా వల్లెటూరు వెళ్ళే....బ్రతకనిస్తారా, చెప్పండి.”

“అంటే....మీ ఉద్దేశం....”

“ఏంలేదు డాక్టర్_పిల్లవాడిని ఏ కాన్వెంటులోనో, అనాధ శరణాలయం లోనో పెట్టి పెంచాలనీ, అమె వెళ్ళి చేయాలనీ_ నాకు డబ్బుకి కొదవలేదు డాక్టర్_కాని నిర్మల ఒప్పడంలేదు_అమె పిల్లవాడ్ని విడువలేదుట. అయితే ఇక్కడే ఉండి శాశ్వతంగా....” అతని కంఠం రుద్దమయింది. మరి చెప్పలేకపోయాడు.

“ఊరుకోండి. నే చెప్తా” అంటూ

అతని వెంట నిర్మల దగ్గరకి వచ్చాడు శేఖర్.

శేఖర్ని చూస్తూనే నమస్కారం చేసింది నిర్మల.

“ఏమమ్మా_ఏమయింది. నాన్నగారిని కష్టపెడుతున్నావ్” అన్నాడు శేఖర్.

కన్నీళ్ళతో ముఖం ప్రక్కకు తిప్పు కొని మాట్లాడలేదామె.

“నీ పిల్లవాడికేమమ్మా.... ఎవరూ పెంచవద్దు_నేను పెంచుతా_ప్రాణంతో సమానంగా చూస్తా. ఆయన చెప్పినట్లు పెళ్ళిచేసుకొని....”

“ఎవరిని డాక్టర్....” అమె గొంతు ఉద్విగ్నంగా వణుకుతోంది.

“నువ్వు కోరినవాడిని....నీ శీలాన్ని ప్రతిఫలంగా పుచ్చుకున్నవాడిని... చెప్పమ్మా వాడెవడో_నీకేం బెంగలేదు... మీ నాన్నగారికి అస్థి అంతస్తూ వున్నాయి. అన్నింటికీ మించిన అధికారం ఉంది. నీ సుఖంకోసం ఏ పనికి ఆయన వెనుకాడరమ్మా.... నీలాంటి యువకులే న్యాయానికి గీటురాళ్ళలా నిలవాలమ్మా” అన్నాడు ప్రేమగా!

అమెలో చలనం, చెతన్యం కలిగాయి.

“ఇదంతా జరిగేదేనా డాక్టరుగారూ...”

“తప్పక_నా శక్తి వంచనలేకుండా సాయం చేస్తా...భయపడకమ్మా” అంటూ అమె తలమీద ప్రేమగా నిమురుతూ అన్నాడు.



“చావు ఒక పర్యాయమేనమ్మా జీవికి. పిరికితనం క్షణక్షణానికి చావు తల్లి జీవితానికి” అంటూ ఆమె కన్నీళ్ళు తుడిచాడు.

కన్నీటి చారలతో, కరిగిపోయిన గుండెతో, మూర్తిభవించిన శోకదేవతలా ఉందామె.

రాజారావుగారి కేవో పట్టుదల, కార్యదీక్షపై తలంపు కలిగాయి. విడికిలి మూసి శ్వాస గట్టిగా వదిలారు.

“ఏమంటావు, చెప్ప నిర్మలా?”

చిగురించిన ఆశతో నిర్మల తలూపింది.

తృప్తిగా నిట్టూర్పు విడిచాడు తను.

5

జ్వరం తగ్గలేదు జానకికి. మరీ నీరసంగా పాలిపోయింది ముఖం. చెక్కిళ్లు ముందుకు వచ్చాయి. పేలవంగా

ఉన్నాయి కళ్ళు. నిరాశ కొట్టొచ్చినట్లుంది ఆమెలో. ఆమె ప్రక్కగావచ్చి కూర్చున్నాడు. ‘రెండు మూడు రోజులకే యిలాగయిందేమిటి’ అనుకున్నాడు.

“ఎలాగుంది జానకీ నీ ఒంట్లో?” ఆమెలోపున్న ఆవేదనను తెలుసుకోవాలనే అన్నాడామాట.

“నీరసంగా ఉందండీ... పరవాలేదు రెండి, రెండుమూడు రోజులలో అదే సర్దుకుంటుంది” అంది పేలవంగా.

“అలాగనకు జానకీ, ఏదో తెలివి బాద నీలో నువ్వే దామకుంటున్నావు. నాతో చెప్పరాదా?” అన్నాడు లాలనగా.

“ఏమందండీ, ఎవరితో చెప్పినా ఏమంత తీరేదా, ఎవరయినా తీర్చేదా...” అంది నిస్పృహతో.

“జానకీ: నీ మాట ఎప్పుడయినా

కాదన్నానా-నీ మనస్సుకు కష్టం కలిగిం చేలా ప్రవర్తించేనా? నువ్వు కష్టపడితే నేను మాత్రం బాధపడనూ; చెప్పు జానకీ- నువ్వేం చేయనున్నా చేస్తా.... ఏం కోరినా తీరుస్తా.... నామీద నమ్మకం లేదా? అన్నాడు- నిబ్బరంతో కూడిన దృఢ స్వరంతో.

“నేను చెప్పినట్లు చేస్తారా” అంది కళ్లు పెద్దవి చేస్తూ.

“నీ మీద వట్టు జానకీ.... నీకోసం- నీ అనందం కోసం- ఏమయినా చేస్తాను” అన్నాడు ముందుకు వంగి.

“ఎవరినయినా ఓ అబ్బాయిని పెంచు కుందాం- తేగలరా?”

పిడిగు పడ్డట్టుంది తలమీద శేఖర్ కి.

“నువ్వు.... ఎలాగనుకుంటే అలాగే చేదాం.... ఇంతకీ నీ మనసులోని వ్యధ నాకు చెప్పవూ” అడిగేడు సూటిగా.

అతని అనురాగం, లాలన ఆమెని కదిపివేశాయి.

కన్నీళ్లు ఆగటం లేదు. తను కోరితే ఏమయినా చేయగల తత్వం అతనిది.

“ఏం చెప్పాలి....” తటపటాయించింది కొంచెం.

దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంటూ పైట కొంగు అడ్డుపెట్టుకుంది చెప్పలేక-

“చెప్పు జానకీ- నా దగ్గర నీ కెందుకు సందేహం?” అన్నాడు.

“ఏమండీ, నాకు పిల్లల్ని పెంచడం తెలీదండీ? ఎత్తుకోవడం రాదండీ-

చెప్పండీ- నేను పిల్లల్ని అడించలేనా? నేను ముట్టుకుంటే పిల్లలు పెరగరండి. నావి దిప్తి కళ్ళండీ- చెప్పండీ, నిజం చెప్పండీ- చెప్పరూ” అంటూ ఆవేదనతో ఊగిపోతోంది. కన్నీళ్లతో ద్రవించి పోతోంది. మెత్తని హృదయం ముక్కలై పోయిందామెలో. “మాట్లాడండి- నాకు పిల్లలు లేనంత మాత్రాన నేనెందుకూ పనికిరానా” అంటూ చేతుల్లో ముఖం కప్పకుని బావురుమంది.

“ఊరుకో జానకీ - ఎవరన్నారీ మాటలు- లేనిపోని అలోచనలతో బాధ పడుతున్నావు నువ్వు... ఇంతకీ ఒక పిల్లాడిని తెచ్చి పెంచుకుందాం అంటావు.... అంతేనా....”

“అంతేనండీ.... అంతే.... మీకు సేవ చేస్తూ, మీ అనురాగంతో బ్రతుకుతూ, ఈ యిల్లు కదలకుండా ఆ విద్వత్ కాలం గడపాలని... అంతే... ఈ చిన్ని కోరిక... తీర్చలేరూ?”

కదిలిపోయాడతను.

కొండకు గ్రుద్దిన వాగులా రెండు పాయలై కన్నుల నుండి నీరు ప్రవహిస్తోంది ఆమెకు.

బూటు శబ్దంతో ‘శేఖర్’ అంటూ రాజు వచ్చాడంతలో.

నిశ్శబ్దంగా, దీర్ఘంగా అలోచనలో వున్న శేఖర్ కి, కన్నీళ్లతో తడిసిన ముద్దయిన జానకీని చూసి ఆశ్చర్య పోయాడు.

“ఏమమ్మా, నీ ఒంట్లో ఎలా ఉంది” అడిగేడు.

“లా తమ్ముడూ, నాకేం ఫరవాలేదు” దుఃఖాన్ని అణచుకునే ప్రయత్నం చేస్తూ అంది జానకి.

“ఏమిటో—మీ దంపతులిద్దరూ దీర్ఘాలోపనలోవున్నట్లు కనబడితే అదోలావుంది” అన్నాడు రాజు—యిద్దరినీ పరీక్షగా చూస్తూ.

“ఏం లేదు తమ్ముడూ! అశోక వృక్షాల్లా పెరిగిన మాకు చైతన్యం కలిగించడానికి కాయలే లేవు....పిల్లా పీచూలేని యింటికి ఎవరోస్తారు? ఎవరాదరిస్తారు చెప్పు? అయింటిమీద కాకయినా వాలదు— మనస్సులో కృంగిపోతూ నలుగురిలో వెల్లిగా బ్రతకాల్సి వస్తోంది.”

“ఎవరయినా అన్నారా జానకి నిన్నీ మాటలు” జానకివైపు తిరిగి అన్నాడు శేఖర్.

“సూటిగా ఎవరంటారండీ యిలాంటి మాటల్ని!” “మరి....”

“మొన్న యీ వీధిలోనే ఒకశింట్లో పిల్లాడిని ఉయ్యాలలో వేస్తున్నామని పేరంటానికి పిలిస్తే వెళ్ళడం కాస్త ఆలస్యమయింది ... “పిల్లాపీచు లేక పోయినా రావడానికి ఆలశ్యమేనా!” అని వ్యాఖ్యానించేరండీ.... సర్దుకుని ఊరు కున్నాను....?”

“అలాగా!” బాధపడుతూ అన్నాడు శేఖర్.

“నే వట్టుకెళ్ళిన సామాన్లు తినుకుని, ప్రక్కనపెట్టి వాయనమిచ్చారు—ప్రక్క గదిలోనున్న పెద్దావిడను కలుద్దామని లోపలి కెళ్ళాను.... ముత్తయిదువలు కొందరు...నేను...నేను లేననుకొని...” ఆమె మాటలు కంఠంలోనే ఉండి పోయాయి.

అతిప్రయత్నం మీద తనను తాను సంభాళించుకుని అందామె: “నావి దిష్టి కళ్ళని అన్నారండీ.... నాకు పిల్లల్ని ఎత్తుకోడం రాదుట. పలకరించడం రాదుట.... నా చేయి తగిలే పిల్లలు పెరగరుట—దిష్టి తీసి వాకిట్లో పాలేయ మన్నారండీ.... ఇంకా ఏవేవో అన్నారండీ....పిల్లలు లేని బ్రతుకు నాకెందు కిచ్చాడో ఆ దేవుడు....” వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోందామె.

“అక్కా.... ఊరుకో.... చ...ఎవరో ఏదో అన్నారని....” రాజు వారించేడు.

శేఖర్ ఆమె దుఃఖం చూసి బాధతో మెలితిరిగిపోయాడు. జరగకూడనిదేదో అదే జరిగిపోయింది....

ఎవరు వేవారీ గాలపురువ్వు, ఆమె హృదయానికి సూటిగా.... ఎందుకిలా జరగాలి...ఆమెను ఓదార్చాలి... ఆమెకు జీవితంపై మళ్ళా ఆశను చిగురించ చేయాలి...ఆమె ఆనందంతో తిరగాలి... అందుకు.... అందుకు తనేం చెయ్యాలి? ఆమెకు నమ్మకం కలిగించాలి.... తప్పదు....

తటాలున ఓ నిర్ణయం తీసుకున్నాడు శేఖర్.

“జానకీ....”

“ఏమండీ?”

“నేనొక తప్ప చేశాను- చున్నించ గలవా చెప్పు?”

అమె ఒక క్షణం నిరుత్తరంగా ఉంది. వెంటనే అంది: “భగవంతుని లాంటి వారు మీరు-మీరు తప్పచేస్తారా- చెప్పండి” అంది నిర్లిప్తంగా.

“లేదు- నీకు తెలియరాని తప్ప చేశాను జానకీ.”

“నాకు మీ రెప్పుడూ ద్రోహం చెయ్యలేదండీ- నన్ను ఎప్పుడూ యీ విషయంలో నమ్మించలేదండీ మీరు-”

రాజు చప్పున కలుగజేసుకుంటూ అన్నాడు: “శేఖర్- ఇది సమయమేనా ఆ విషయం చెప్పడానికి” ఆపరేషన్ సంగతి చెప్తాడనే భయం కలిగింది రాజుకి.

“ఉండు రాజు! ఎన్నాళ్ళు దాచినా దాగని సత్యాన్ని చురుగుపర్చడం ఎందుకు?”

అతని గుండె నిబ్బరానికి నిశ్చేష్ట పడతాడని రాజు.

జానకీ ఆశ్రయంగా చూడసాగింది.

“నేనొకామెకు ద్రోహం చేశాను జానకీ- అదేకానీ నా కళ్ళు మూసుకుపోయాయి.... జరగకూడని తప్ప జరిగిపోయింది- ఫలితంగా అమెకు కొడుకు పుట్టాడు-”

“అమెను నీ స్థానంలో ఊహించుకో గలవా జానకీ- చెప్పు- నీ వలన జరిగే పనేనా యిది? చెప్పు జానకీ-”

అంతటి గాంభీర్యం శేఖర్ లో ఎప్పుడూ చూడలేదామె.

రాజుకి అంతా అయోమయంగా ఉంది. అదేతనంగా కూర్చొని ఆలోచనల్లో పడ్డాడు. “ఇది.... ఇదెలా సంభవం? ఒక వేళ.... ఆపరేషన్ ఫెయిలయిందా... ఓ మైగాడ్....”

“ఏమండీ మీరు తప్ప చేస్తే నేను భరిస్తానండీ- సహిస్తానండీ- ఏనాడూ మీ సాన్నిధ్యంలో ఏలోటూ ఎరగనండీ నేను.... మీరేం చేసినా నేను సహిస్తానండీ....” అంది అమె ప్రేమతో, అనురాగంతో.

‘అనురాగానికి అవధులు ఉంటాయా!’ అనిపించింది శేఖర్ కి ఆ క్షణంలో.

“అమె ఎక్కడుందండీ- నే వెళ్ళి తీసుకొస్తాను, చెప్పండి- అమెకు అన్యాయం జరగకూడదండీ.” అమె హృదయ వైశాల్యానికి వెన్నలా కరిగి పోయాడతను.

“ఇంతకీ మీరేం లోటు కనుక- అమెను తీసుకురండి....”

“క్షమించు జానకీ! అమె...”

“అమె.... ఏమయిందండీ.... అత్త హత్య చేసుకుందా! చెప్పరూ!”

“లేదు జానకీ- పురిట్టోనే పిల్లాడిని కని చనిపోయింది” అంటూ రుమాలుతో

కన్నీళ్ళు ఓత్తుకుని మారంగా నిలబడ్డాడు వెనుదిరిగి.

“ఎంత వని జరిగిందండీ.... ఇంతకీ బాబు.... మీ ప్రతిభావం.... బాబు ఎక్కడున్నాడండీ.... వాణ్ని సంతానంగా భావిస్తానండీ-నా కోరిక తీరా పెంచుతా” అంటూ లేవబోయింది.

“జానకీ!” అంటూ ఆమెను చేతులు పట్టుకుని పడుకోబెట్టాడు శేఖర్.

“ఏమండీ .. బాబును....”

“లేవు ఉదయం తెస్తాను. విశ్రాంతి తీసుకో”.

* * *

జరుగుతున్నదంతా కరో, నిజమో తెలియదంటేదు రాజుకి. శరీరం పశంలో లేదు. ‘ఇలారా’ అంటూ శేఖర్ ను వాకిటి ద్వారం దగ్గరకు తీసుకెళ్ళాడు.

ఇంత కాలానికి యింట్లోకి నవ్వుల పువ్వులు వెదజల్లే బాబు వస్తున్నాడనే ఆనందంతో జానకి తృప్తిగా గదిలోవున్న పేంకజీశ్వరస్వామికి నమస్కరించాలని వెళ్ళింది.

ఆమెకు వారి మాటలు చెవిని పడుతున్నాయి.

“శేఖర్-నువ్వు డాక్టరువే అనుకున్నాను యింతవరకూ-నువ్వు సరైన నటుడివిరా-నీకు ఆనలేషన్ చేసిన నన్ను కూడా నమ్మించావు- అనాడ విద్దకు

తండ్రివి కావడానికి సిద్ధపడ్డావు-పిల్లలు కలగని నీ భార్యకి మాతృత్వం కలిగించావు- చెయ్యని తప్పుని తలపించ వేసుకుని అంచర్నీ నమ్మించావే. మెప్పించావు...సరే...ఇంతకీ పిల్లవాడిని ఎక్కడ నుండి తెస్తావు” అన్నాడు రాజు సందేహంగా.

“హాస్పిటల్లో ఉన్నాడు-నిర్మలవద్ద.”

“నిర్మలా! ఆమె.... ఆమె ఎవరు?”

కళ్ళు విప్పారాయి రాజుకి.

“ఏమో- ఆమె నా పేషెంట్ గా చేరింది. దిద్దని కని, లేపే దిస్సార్జి కాబోతోంది....అంతే....అంతే తెలుసు నాకామె గురించి.”

ఇంకా ఏవో అడగబోతున్న రాజుకి ‘ఉష్...మీ అక్క...’అంటూ మంచం వేపు చూపిస్తూ మౌనంగా వారించాడు శేఖర్.

“నీ విశాల హృదయానికి నా అభినందనలు శేఖర్” అంటూ రెండు చేతుల్తో గట్టిగా పెనవేసుకుని హత్తుకున్నాడు రాజు.

ఆ దృశ్యం కిటికీలో నుంచి ఆమె కళ్ళపడింది.

* * *

మర్నాడు-

బాబుని ప్రక్కలో వేసుకుని, చురుని పోతున్న జానకి కళ్ళలో వేయి దీపాల వెలుగుచూసి పొంగిపోయేడు శేఖర్.